EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2014 06 02
COM(2014) 401 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl valstybių narių, kurių valiuta euro, bendrųjų ekonominės politikos gairių įgyvendinimo

{SWD(2014) 401 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl valstybių narių, kurių valiuta euro, bendrųjų ekonominės politikos gairių įgyvendinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[3],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) šiuo metu ekonominei euro zonos aplinkai būdingas laipsniškas, bet vis dar trapus ekonomikos atsigavimas. 2013 m. ir 2014 m. pradžioje euro zonoje labai sumažėjo infliacija ir numatoma, kad per prognozės laikotarpį ji turėtų didėti tik labai palaipsniui, atsižvelgiant į ekonomikos sąstingį ir besitęsiančią santykinių kainų korekciją pažeidžiamos ekonomikos šalyse, taip pat į tolesnį euro kurso didėjimą. Be to, nors ekonomikos atsigavimas įgauna platesnį mastą, euro zonos valstybių narių skirtumai išlieka dideli;

(2) euro zonos veiksmingumas priklauso ne vien nuo jos narių skaičiaus. Ekonomikos ir finansų krizė akivaizdžiai atskleidė glaudų euro zonos narių tarpusavio santykį ir poreikį tvirčiau koordinuoti euro zonos narių fiskalinę, finansų ir struktūrinę politiką, kad visoje euro zonoje būtų vykdoma nuosekli politika. Euro zonos valstybės narės, 2012 m. kovo 2 d. pasirašydamos Sutartį dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo (SSKV) ekonominėje ir pinigų sąjungoje, įsipareigojo vykdyti plataus užmojo politikos reformas ir koordinuoti politiką. 2013 m. įsigaliojus dviejų dokumentų rinkinio reglamentams dar labiau sustiprėjo biudžeto ir ekonominės politikos

[1] OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
[2] OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
[3] COM(2014) 401 final.

koordinavimas euro zonoje. Euro zonos narėms tenka ypatinga atsakomybė veiksmingai įgyvendinti naują valdymo sistemą. Tam reikia didesnio tarpusavio spaudimo paremti nacionalinių reformų įgyvendinimą ir fiskalinio apdairumo, išsamesnio nacionalinių reformų vertinimo euro zonos atžvilgiu, galimo šalutinio poveikio internalizavimo ir itin svarbios politikos skatinimo, kad EPS būtų veiksminga;

(3) siekiant užtikrinti optimalų politikos formavimą ir įgyvendinimą tiek atskirose euro zonos narėse, tiek visoje euro zonoje, reikia atsižvelgti į galimą didelį šalutinį su struktūrinių reformų įgyvendinimu susijusį poveikį, kurį lemia didelė euro zonos valstybių narių tarpusavio priklausomybė. Pavyzdžiui, geriau koordinuojant reformų įgyvendinimo veiksmus lengviau vyktų būtina valstybių narių konvergencija. Šiuo atžvilgiu labai svarbu iš anksto aptarti euro zonos valstybių narių reformų planus, remiantis esama praktika, ir veiksmingai įgyvendinti makroekonominio disbalanso procedūrą;

(4) vienas iš pagrindinių euro zonai tenkančių politikos uždavinių yra sumažinti valdžios sektoriaus skolą vykdant diferencijuotą, ekonomikos augimą skatinančią fiskalinę politiką ir kartu skatinant augimo potencialą euro zonoje. Dėl praėjusių metų konsolidavimo pastangų pagerėjo euro zonos fiskalinė padėtis, tačiau kai kurioms euro zonos narėms vis dar reikia tęsti fiskalinį koregavimą, kad sumažintų itin aukštą skolos lygį. Visos euro zonos narės turėtų gerinti viešųjų finansų kokybę, siekdamos skatinti produktyvumą ir didinti užimtumo lygį;

(5) krizės pradžioje labai sumažėjo investicijų euro zonoje ir jos iki šiol nepasiekė savo ilgalaikio vidurkio. Vangias investicijas lemia bendras privačiojo sektoriaus finansinio įsiskolinimo sumažėjimo, finansinio susiskaidymo ir būtinų fiskalinio konsolidavimo pastangų poveikis, dėl kurio sumažėjo viešųjų investicijų. Norint palaikyti ekonomikos atsigavimą ir paskatinti galimą augimą reikia vis daugiau investicijų į infrastruktūrą ir įgūdžius. Reikėtų pritraukti daug privačių investicijų, tačiau valdžios institucijos galėtų reikšmingai prisidėti sudarydamos tam palankias sąlygas;

(6) euro zonoje kreditų srautas į realiąją ekonomiką išlieka vangus, o finansų rinkos vis dar labai susiskaidžiusios, nors sumažėjo įtampa dėl valstybės skolos. Galimybės gauti finansavimą, ypač MVĮ, ir toliau nėra pakankamai palankios, o tai kelia grėsmę ekonomikos atsigavimui. Todėl reikia imtis iniciatyvų, kuriomis siekiama atkurti kreditų srautus, sustiprinti kapitalo rinkas ir paskatinti ilgalaikį ekonomikos finansavimą. Tokie veiksmai, kaip galutinis bankų balansų sutvarkymas, tolesnis nuosavo kapitalo rezervų stiprinimas, kai to reikia, turto kokybės vertinimai ir testavimai nepalankiausiomis sąlygomis, kuriuos šiuo metu atlieka ECB ir kitos euro zonai nepriklausančių šalių nacionalinės priežiūros institucijos, glaudžiai bendradarbiaudami su Europos bankininkystės institucija, suteiks daugiau skaidrumo bankų balansų klausimu, padės nustatyti likusias pažeidžiamas sritis ir sustiprins pasitikėjimą visu sektoriumi. Didelė pažanga padaryta kuriant bankų sąjungą, visų pirma sukurtas bendras priežiūros mechanizmas ir susitarta dėl bendro pertvarkymo mechanizmo;

(7) finansų krizė atskleidė Ekonominės ir pinigų sąjungos sandaros trūkumus. 2012 m. lapkričio 28 d. Komisija pateikė Stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos projektą, kuriuo buvo siekiama pradėti Europos masto diskusijas. 2012 m. gruodžio 5 d. Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Komisijos Pirmininku, Euro grupės Pirmininku ir Europos Centrinio Banko Pirmininku, parengė ataskaitą, kurioje remiamasi įvairiomis šio Komisijos projekto idėjomis ir nurodomas veiksmų tvarkaraštis bei pakopomis suskirstytas Ekonominės ir pinigų sąjungos galutinio sukūrimo procesas. Europos Parlamentas pateikė nuomonę savo 2012 m. lapkričio 20 d. rezoliucijoje. Nuo tada imtasi reikšmingų veiksmų. Norint toliau tobulinti EPS reikės laipsniško metodo, kurį taikant drausmė būtų derinama su solidarumu. Šešių dokumentų rinkinio ir dviejų dokumentų rinkinio teisės aktuose numatyta, kad pirmoji jų įgyvendinimo apžvalga turi būti atlikta iki 2014 m. pabaigos,

REKOMENDUOJA euro zonos valstybėms narėms, nedarant poveikio Tarybos kompetencijai valstybių narių ekonominės politikos koordinavimo srityje, atskirai ir kartu, o svarbiausia, koordinuojant ekonominę politiką Euro grupėje, 2014–2015 m. imtis šių veiksmų:

1. Glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija skatinti ir stebėti struktūrinių reformų įgyvendinimą sklandžiam euro zonos veikimui svarbiausiose srityse, siekiant skatinti konvergenciją ir sudaryti palankias sąlygas panaikinti vidaus bei išorės disbalansą. Įvertinti ir skatinti euro zonos valstybių narių, kuriose susidaręs perviršinis disbalansas, ir euro zonos valstybių narių, kuriose dėl susidariusio disbalanso reikia imtis ryžtingų veiksmų, pažangą įgyvendinant reformas, kad būtų apribotas neigiamas šalutinis poveikis kitoms euro zonos šalims, taip pat skatinti įgyvendinti tinkamą politiką šalyse, kuriose susidaręs didelis perteklius, kad būtų užtikrintas optimalus teigiamas šalutinis poveikis. Reguliariai rengti temines diskusijas apie struktūrinę politiką, kurios šalutinis poveikis gali būti didelis, daugiausia dėmesio skiriant tokiems klausimams kaip didelio mokesčių pleišto mažinimas ir paslaugų rinkų reformos.

2. Glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija koordinuoti euro zonos valstybių narių fiskalinę politiką, visų pirma atliekant biudžeto planų projektų vertinimą, kad būtų užtikrinta nuosekli ir augimui palanki visos euro zonos fiskalinė politika. Gerinti viešųjų finansų kokybę ir tvarumą didinant materialines ir nematerialines investicijas nacionaliniu ir ES lygmenimis. Užtikrinti, kad būtų sustiprintos nacionalinės fiskalinės sistemos, įskaitant nacionalines fiskalines tarybas.

3. Užtikrinti bankų sistemos atsparumą, visų pirma imantis būtinų veiksmų atlikus turto kokybės vertinimą ir testavimus nepalankiausiomis sąlygomis ir įgyvendinant Bankų sąjungos reglamentus, įskaitant reglamentus dėl Bendro pertvarkymo mechanizmo taikymo pereinamuoju laikotarpiu numatytos tolesnės veiklos. Paskatinti privačias investicijas ir padidinti kreditų srautą realiajai ekonomikai imantis veiksmų, kad būtų padidintos MVĮ galimybės gauti kreditą, sustiprintos kapitalo rinkos ir atgaivinta pakeitimo vertybiniais popieriais rinka, vadovaujantis Komisijos komunikate dėl ilgalaikio Europos ekonomikos finansavimo pateiktais pasiūlymais ir tvarkaraščiu.

4. Toliau stiprinti Ekonominę ir pinigų sąjungą ir padėti tobulinti ekonominės priežiūros sistemą atsižvelgiant į 2014 m. pabaigoje numatytos apžvalgos rezultatus.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas